

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raro-marujoho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul naro jemesi örire jejëmiye.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöeni huë mabëhe bojamuijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuo-huro ö'idöre jio'amaje bövioho bise'oho suvuoramui barëjê'eje ehuro nosi aru'ahoho mabëhe jiahuoröhego. ⁴ Ni'i'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'ëro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire ma-maemu javuoröhego.

Nosi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro ⁵ uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ehuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji harihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu ëhi uvadeje. ⁶ Ëhi jië'e huë mabëhe bojamuijadohuni ehuni no hesi ihoho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu

Mabēhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo nijio'irae'i ma-ajamuijē'ego. ⁷ Ajamui'irōgoro hesi Harihoho nugō'ōjamu kōho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisēhu tövavuadoho jiovahuoromo uehorovoromo vuonugahuē'ero mae javue. Mae javuē'ero no garomo uvarueje: God hu bogo bise'lo vadu'oho ajamui'i bōrōmo mae ajamuijē'e hōjo. ⁸ Bōrōmo mae ajamuiromomo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barējajēro jīē'ero ⁹ huhu rōjahui'i uvadēhi ēhi rōjahuijē'eje noro garōhego. Ēhesi bēhoho urimē'i God-ro uvadeje: Na muoho ēhi ēhi vae'ejō uvoromo subivahuobe rovadoho rōhu iae rōjahuijē'eje no garōhego hu ēhi jīē'e muoho vae'i nimē'e jiego. Ēmu hesi jōho huro urimē'i uehorovoromo uvadeje: Naehu nimaje mu vaejē'iroho naro Keriso ua'ejōjo ajemi'irōhego. ¹⁰ Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ē muoho avoho barē'ejōjo. Ēmuoho avohoromo bövie bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamo'ejōjo huro simanoho jioromo muebe'amorōhego.

¹¹ O no Keriso-are ae gemuohuro javuē'ero Vavuohuro baejavuadeje hesi javuorōhego. Hu muoho bövioho bise'oho bogo ēma vae'i a'i hesi simanēro nimego muoho vaejajeje. Ēhuni baejavuo'irōhēro mami'e simanore uehorovoromo uvadēhi ēhi baejavuadeje. ¹² Ēhuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövioho javuē'ego Vavu hesi iho bōrōmoho uehorovoromo rajahi'ejo.

¹³ Rōhu sa'a gö rajoho jemē'lo mue gemuoho

baejarijeje. Jemëro God-are jö maho hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuadëhi ëhi bojëmijadeje jemëro ë Aru'ahoho baejë'ëro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie jëvájëjo. ¹⁴ Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamuijë'ëro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuoro vituohu'o iae bojamui'ajëjo. Suvuoro vituoho bojamuiromomo ëhuro mu sisëhu rabehu i'uhaguajoho jiovahuo'iramu hesi aribövioho no ma-marö raromolejarëjo. Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho börömoho uehorovoromo rajahi'ëjo.

God-hu Ephesus ekaresia ajëmi'iröhego Paul-hu ëninamade jöhoje.

¹⁵ Ëhu'ëro jïë'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro Bada Iesu mae uehorovoromo God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi ë'aruje hö uvamu hegorovo naehu jemesi jöëni God mae uabe rovodoho bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni ëninamijajeje. ¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ëgo nosi Bada Iesu Kerisoro uvajeje: Hu nasi Börömoho höjo. Vavuoho ëhi jïë'e ae jïë'ëgo naro hesi örire ëninamijajeje huro jemë ajëmi'iröhego. Ajëmiromomo uehoro mae bojëmiromomo hesi arijo'arije röjahirovego

jemëro hu mae ga'irarijego. ¹⁸ O jemesi simanoho jiovëhego garomo uvo'irarijego: Vavuohuro no hesinö javuojöro uövuë'ëro ëhu'ëro ijonö aji maro raromo'ëjarëjo. O uvo'irarijego: Vavuohuro hesi aboji harihu'oho aji'e suvuore bogo bise'o vadu'oho börömo bëhe bojamui'iröhëni uvajëjo. ¹⁹ O uvo'irarijego: Hu daruge bogo bise'o vadu'oho jië'ëro ëhu'ëro hu ma uehorovarue aribövioho ajamuijaje höjo. ²⁰ Keriso guomamu i'ovade ëhi jië'e daruge gemuohuro no'o ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'öromo ö'idöre ajiomë'ëro hesi övo manö hiromo ²¹ simano vaeruomaje vörö'e aru'ahoho rabe rabe je'ore sa'are ö'idöre dinö'e jioruomajoho iosirëmiromo iho masijo jio'amë'oho iosirëmiromo jaruvo majaho röhu ruëre maja i'o jioröhoho ëho ihe gö gö masijo jiorovajoho taemëvo'i hu gemu döroho jië'eje. ²² Kerisoro ëhi böröme hijamu God-ro bövioho bise'oho hesi uhunö bamaho barëjë'eje huro gemuëro böröme namiromo muebe'amoröhego. Ëhi bamahoromo uavadeje huro gemuëro simane vaeromo ekaresia nosi muoho aho'obëhe muebe barë'iröhego. ²³ Keriso hu simanoho jio'i ekaresiae no övo höru'oho javue. Övo höru'oho javuë'ëro ëhuro simanoho romoromeje. Röhu ë simanohuro ëhuro bövie bise'e ö'idöroho sa'aroho romoromoroje.

2

Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu ajamuiromo i'ovahuade jöhoje.

1 Röhu urimoho jemesi aru'ahoho vuovëhë'e ëma raromo jijihonövarijeje God-are jögoroho ahoromo mu sisë vaejë'ëro jjië'ëro. 2 Mu sisë vaeromo ave sa'are öri sisëre jijihonövarijeje. Jijihoromo God döre jio'i aruëre ahore raromarue aru'aho sisë o dinö'e raromarue aru'aho sisë jabesi simano vaejaje ë a hesi ijore ijore jijihonövarijeje. Eähuro God-are jö bogo eruomaje aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhego mu sisëho vaeruomajeje. Eä hesi ijore ijore jijihonövarijeje. 3 God-are jö bogo eruomaje aehu raromo jijiharuëhi ae aho'obëhe no'o urimë'i sinehu nimego simanehu uehorovaje muohuremu vaebe nosi dajehu nimajire biriri'övoromo ëhi jijihonövareje. Eëhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro a ioro'iorehu God-are i'u mana baeröhëhi no'o ëhi bae hesi javuadeje.

4 No ëhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo avohoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro 5 ëhu'ëro gövuade no hesi jöho ahamu nosi aru'ahoho vuovahuë'e jiamu göromo bogo vuororamui'i Keriso'o gemuore havavuamu nosi aru'ahoho i'ovahuadeje. Hu hesi ma-huë baejëvoromo jemesi örire ëhi ajëmiromo maro babamëvadeje. 6 Röhu God-ro Keriso'o gemuore havavuoromo no ajamuamu vuovoromo ri'öjë'ëro aru'ahoho i'ovahuë'ëje. I'ovahuë'ëro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo ajamuamu no ajiomë'ëro hu'o röhe gemuore raromoromo sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. 7 Vavuehu ëhi ajamuijade hesi bëhoho maja ijonöho rovego huro röjahuijogo

no'o a ioro'iorohu'o garomo uvobe va'iröhego: O Iesu Keriso'o gemuoro havavuoromo huë mae bojamuiromomo ajamuijè'ëro èhu'ëro huhu huë baejavuajoho börömo mae höjo. ⁸ Èhesi bëhoho huhu ma-huë baejèvoromo uehoro mae bojëmijadohuro iae èhuro jemë mae uehorovamu gatorovo maro bamëvadeje. Bogo jemesi biriroho baeromo ajamirovo'i a'i hesi God-ro suvuoroho bojëmijè'ëro jemë mae jëve. ⁹ Hu bogo uvadeje: Jemë mu ma vaejè'oho maro bamëvo'ejöjo. O bogo vaejè'oho bogajo. Hu èhi uvo'ibejo aëro nimoronimorohè'i jijihoromo uvoruomo'ibejo: Noro nosi ajamirovoromo manö bamorovare höjo. ¹⁰ Al'i hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo bamavuadeje èhuro noehu vae'iröhe mu ma huhu uehorovadoho èho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'o Jew rajo ariböviohu'o gemuore gagovavuade jöhoje.

¹¹ Èhuni jemë urimè'i sisè'i raromarijoho uehorovore. Jemë bogo Israel rajo ariböviehu jëvo'i sa'a gö raje jëve. Israel rajohuro jabesi övëro döre muoho vaeromo sinoho tarivè'ëro uëruomajeje: No sine tarivahuë'e ariböviëro javuè'ëro God-are aribövie javuo'i jemë sine bogo tarivèhè'e ariböviëro jëvè'ëro bogo God-are aribövioho jëvájëjo. Jemë èhi jiè'e sine bogo tarivèhè'e aribövie jëvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore. ¹² Evare majare jemë bogo Keriso'o gemuoroho jëvo'i Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemë bogo nosi gemuoroho

jëvo'li jemesi hahagu raromonövarijeje. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhëro mae uövuade jöho jemë bogo hejë'e ma-raromonövarijeje. God-hu ajamuego ijonö ma raromo'iröhe jöho bogo hejë'e God rumo'e jioromo sa'are ëma raromonövarijeje. ¹³ Urimoroho jemë God jiaje gemuoroho bogojëvo'li rori'o numori'o jëvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ëro Keriso-are köho rueromo guomamu ëhuro jemë ro God-are bëhire jëvë'eje. ¹⁴ Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuoro gagovavuë'ëro. Èhesi bëhoho Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noni buorunö'e iromo tugohë'ëro gororamirovonövareje. Gororamirovamu Kerisoro araeromo guomoromo ëhuro buore dadovanovadeje. ¹⁵ Huro guomoromo Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e ë jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoromo uvë'e jiamu: Èhi ëhi ë'iro ëho magariëjo. Èjöho tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bëhoho urimë'i Israel rajoho noro nosi jögoroho e'i sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomë'ëro ëhu'ëro hahagu hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeromo hesinö gemu bu'öjego gemuoro raromego ma-i'e gemu javuojöro. Èhuro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o huë baerovoromo maro raromo'iröhego. ¹⁶ Hu nimadeje korosire guomoromo nu huohuoho tugohahuo'li sino haho'oho hesi gemuore havavuë'ëro God'o no'o gemuoro huë mae raromo'iröhëro. ¹⁷ Huë mae raromo'iröhëro

Kerisoro rueromo ë huë ma jöho majahuijamu rori'o raromarije ariböviohu'o God-are bëhire raromare ariböviohu'o noro ëho hejareje. ¹⁸ Kerisoro söjavuë'ëro ëhuro Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noro Aru'ahe gemu baeromo Vavu hesi bëhire va'arueje.

¹⁹ Ehu'ëro jië'ëro urimo jemë rori'o raje aruëre anumëre ëma jijihonövarijoho jaruvoho bogo ëhioho ë'arueje. Bogo ëhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jëvoromo hesi aboji harihu'e jëve. ²⁰ God-are aboji harihu'o ho javu va'ëne javue röhu jemë'o gemuoho jëve. Ejavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohuro javuoho banigojiomego Iesu Kerisoro huro munënö'e bönoho namijego ëhuro bibivajeje. ²¹ Huro javuoho aho'obëhe ëhi ma'eno titimë'ëro javuoho marëbe va'ajeje God-are osa börömo jiajëhi no ëhi javuoröhego Bada'o gemuoro javuë'ëro. ²² Röhu jemë'o Keriso'o gemuoro jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimuvëvego gemuoro riravarueje hesi Aru'ahohuro jemë'o jië'ëro.

3

Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo jabesi örire Keriso-are jö huruoho majëhi'tröhe mu Paul-hu baejade jöhoje.

¹ God-ro jemesi örire ëhi mae vaejëvë'ego ëhuni Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe jövajeje. Jew rajo iho bogo baejarije sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji

gagore ba'amevë'ëro hije. ² Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae baejevoromo ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irarijohuni. ³ God-hu diehi jië'e mu vaeröhëni hesi uhure uehorovadoho huro röhëhijamu baejodeje. Eëjoho ma-bisemu jajivë'e jeve. ⁴ Naehu jajivodoho jemë adahë'ohuro ehuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bojami'i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae gavë'e höjo. ⁵ Eëmuoho urimoho subivahuobe rovadoho avevejö'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamu huro hesi apostle ömo'ömohu'o jö hesirire baeromo majëhijarue ariböviohu'o nosi örire röhëhijamu baejë'e javue. ⁶ God-hu uhure uehorovade mu hesi bëhoho aviëhije. Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro Jew rajo no'o gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino haho'oho ma-gemu havorovoromo God-hu Jew rajo huë mae bojamui'iröhëni uvadëhi ëhi Iesu Keriso-are ihoro jemë'o bojëmijego baejarujeje Kerisohu ë'ade jö maho jemesiro rovë'ëro.

⁷ Eëjö ma hesi muoho God-ro darugo'ëro jië'ëro na huë baejevoromo suvuore bojemadeje naro ë jö hesi muoho vaenövo'irodego. ⁸ God-are ae magonahe ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na ëhi jeve röhu God-ro huë baejevoromo ë muoho bojemijadeje ehuro Kerisohu huë mae börömo bëhe bojamuaje jö maho sa'a ioro'ioro rajoho majëhibe juvo'irodego. Röhu ë jö hesi bëhoho bogo ga barë hesi javue. Eëjoho huro uevadeje naro ëho majëhiromo ⁹ röhëhijego ae aho'obëhe garöhego God-hu hesi uhure uehorovade mu ëhi ëhi a nunire vaejajoho. Eëhuni

ë muoho bojemadeje. Bövi bise'o bamade aho God-ro urimo ë muoho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje. ¹⁰ Subivahuobe rovade hesi bëhoho ëhuro avevejö'oho anera masijohu'o daruge jië'ëro ö'idöre raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo ekaresiae no göromo uvoruomoröhego: Ojo'e God uehoro mabëhe gö gö hesi örire jië'ëro ëhu'ëro hesi aribövioho ajëmibe rovë'e höjo. ¹¹ Mami gö'e ëhi'o'i uvadoho Iesu Keriso nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë Jew rajo nosi gemuore gagovëvadeje. ¹² Gagovëvë'ëro no hu'o gemuoho javuego noro hu mae uehorovaruëro jië'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i uvarueje: Iae hu ajamui'ajë uvoromo God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahijarueje. ¹³ Ëhuni naro jemë uëve: Naehu jemesi jöëni vi'ehi börömo baejajoho nadi ëho uehorovoromo nasi jöënioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehe baeje ëhuro jemë maro raromo'irarijego.

Kerisohu börömo bëhe uehorovauaje jöhoje.

¹⁴ Röhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'i uövuë'ego ëhuni naro ague aho hiromo Vavu hesi örire jöe jövajeje huro jemë ajëmi'iröhego. ¹⁵ Agane aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue bamavuade a hesi örire naro jemesi jöëni ëninamiromo uavajeje ¹⁶ hesi ajoho börömo bëhëro jië'ëro huro uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bojëmego jemesi dë vövöbajo'oho biririvëvoröhego. ¹⁷ Naro hu uavajeje jemëro Keriso mae uehorovego huro jemesi dë vövöbajo'ere ioro'ioremu hi'iröhego.

Huro jemë ajëmego ijehu ö'ehu sa'a gagore dirume abue'amë'ëro biririvajëhi o javue sa'a uhure vae abuejë'ëro biririvajëhi ëhi jemëro ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ëhuro biririvoromo muoho mae vaebe va'irarijego. ¹⁸ O jemëro God-are aribövi ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijego: Kerisoro bogo bise'o vadu'oho uehorovavuo'i börömo bëhe uehorovavuo avohaje höjo. ¹⁹ Röhu Kerisohu diehi uehorovavujoho noehu ga barë'iröhoho bogo eni javue. Iae ëhi jie röhu na nege jemëro uvo'irarijego huro ëhi uehorovavujaje hö uvego ëhuro God-are uehoro mahuro mu mahuro jö mahuro bövi bise'o mahuro jemesi dë vövöbajo'oho rarovëvo'iröhego. Na ëhi negego God-are örire jöe jövajeje.

²⁰ Röhu God-are ihoho mabëhe ua'ejo. Ëhesi bëhoho huro hesi darugoho nosi dë vövöbajo'ere bamahu'ëro ëhu'ëro huhu ajamuiromo mu masijo vaeröhoho hu eni jie ë hesi bëhoho noehu hu ua gavaruoho o nosi dë vövöbajo'ere uehorovaruoho ëho ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromo mu börömo vaeromo bövie bise'e aho'o nosi örire ajamui'iröhoho hu eni jiajëro jië'ëro. ²¹ God-ro Iesu Keriso ajamiromo hesi ekaresiahu'o ajamuijë'ego ëhuni hesi ihoho mabëhe ua'ejo ëhi gemu jiemu jiobe va'iröhego.

4

Keriso-are aribövie no hesi sino haho'e gemuoho javuajaje jöhoje.

¹ God-ro ëhi jemë ajëmijë'ëro jjië'ëro ave jöho majëhi'ië'e. Naehu Badare jöëni savoji gagore hijajohuni ave jöho ejehore. God-hu jemë hesi aribövi mae jëvojöro uëvadëhi ëhi mu mae vaejë'i raromo jijihore. ² Nadi döroho bamorovo'i masanuovoromo ae gö jabesi sisëho ga taemoromo huë baerovore. ³ O God-are Aru'ahohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojëmijaje ë uehoroho ma'enoromo dë vövöbajo'e gemu bamoromo agane vaerovo gare. ⁴ Jemë sino haho'e gemuoho jëve. God-are Aru'ahe gemuoho baejë'e jëve. Aji'e mu börömoho gemu bae'irarijago ëhuni God-ro hesinö jëvojöro uëvadoho muebejarujeje. ⁵ Bada gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve. ⁶ God gemu ae aho'obëhe nosi Vavueje. Huro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuoromo ma'enaguo titimoromo nosi dë vövöbajo'ere hijajeje.

⁷ Röhu Kerisohu no ae gemu gemu suvuro bojamuibe rovadëhi ëhi baebe rovë'e javue ae ajëmi'iröhëro. ⁸ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisëho ruahö'öjëvë'ëro tövëvoromo sö ujuohoromo dö mare ajiomade höjo. Ajiomoromo suvuroho ae suvurëmijade höjo. Ëhi jajivë'eje. ⁹ Ëjö adaharoho ëhi uvë'eje: Badaro ajiomade höjo. Ëhesi bëhoho bogo ëma ajimo'i a'i urimo hu sa'are ruvebiromo sa'a uhu mare abuejadeje. ¹⁰ Ruvebiromo abuejade ae gemuohuro ajiomadoho ajio ö'idöho iosiramiro dë mare ajiomadeje ëhuro ö'idöho sa'aho aho'o huro rarovo barë'iröhëni. ¹¹ Ëahuro

aviëhi jïë'e suvuore gö gö bojamuibe va'ë'eje ëhuro noro hesi muoho vaeröhego. A ioro'ioroho apostle mu vaeröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhi'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho Keriso-are jö ma majëhibe jijiho'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho hesi aribövi muebejëvoromo öri röjëhi'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. ¹² Suvuoro ëhi bojamuijade hesi bëhoho God-are aribövioho aho'obëhe noro ë suvuoroho baeromo eni javuego göëro göho ajamirovoromo ëhuro Keriso-are sino haho'e gemuohuro javuë'ëro no uehoro mae baebe birire baebe va'ojuvo ¹³ hujeji no ae aho'obëhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuoröhego. Ëhi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro böviëro bise'ëro rarovavuo'iramu ëhuro a duvahonö avoho raromo'ejo. ¹⁴ A duvahonö avoho raromo'iramu evare ijonöho bogo asisö'o va'ënoho javuo'ë'e. Bogo asisö'o va'ënoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jö barueromo jö huotohuotovoromo bövi bise'o ëma ömoromo jö sisë majahuijë'oho ijonöho bogo ejëho'ejo. Bogo ejëhoromo burehu jovo döre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajëhioho no bogo ëhioho ë'i ma-biririvoromo ahorirëro va'ejo. ¹⁵ Ma-ahorirëro va'oromo göëro göho rajahirovoromo jö mahemu majahirovo'ejo sareri'e jöho bogo. Jö mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho vaebe va'ejo ëhuro Keriso nosi simanoho va'ëne jiahuoröhego.

16 Hu nosi simanoho jië'ëro ruahö'öjavuego gemuore hesi uhure raromarueje hesi övo duruajo'ëro javuë'ëro. Hesi uhure raromoromo nosi sino haho'e bimumavuvadëhi ae aho'obëhe ëhi bimumovororomo ëhuro hesi darugoho baeromo no ae göëro göëro huhu bojamuade mue gö gö avoho vaeromo göëro gö rajahirovoromo ëhuro a duvahonö'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuë'ëgo mu i'o baeröhe jöhoje.

17 Röhu naro ave jögoroho Badare ihoro darugo'o majëhi'ië'e. God bogo ma uehorovarue ariböviehu jö sareri sareri uehorovë'i raromo jijiharuëhioho ijoho nadi ëhioho raromo jijihore. 18 Ëhesi bëhoho ëho jaburo simanoho ramoramovëhë'ëro uehoroho bogojioromo biriri'övoromo God bijönimoromo ëhuro hesi biriroho bogo baejamu jabesi aru'ahoho vuovëhë'eje. 19 Jabumë mu sisëni javojëgadoho vuonugo'i jabesi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e va'inumi'e muoho bövioho bise'oho ëma ömarueje. 20 Röhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho röjëhamu hejarijeje. 21 Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi ariböviëro jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi ë'oromo hibe juvade jö maho iae röjëhijamu hejarijeje. 22 Aviëhi jië'e jöho hejarijeje. Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Ëuehoro mamioho ejahoromo ëhuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejogo sisërëjavuobe va'ajeje. 23 Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o

uhoho avohëho barë'iro. ²⁴ Ëhi uaromo uehoro i'e baere. Ëuehoro i'oho God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

²⁵ Ëhuni no sino haho'e gemuoho javuë'e jiaje ëhuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

²⁶ O vörönëgë'iroho nadi ri'öromo mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'lego majaho beva'oromo vahiromëvo'iro. ²⁷ A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

²⁸ O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jië'oho ë'i hesi övëro biririvoromo i'o mu'oho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'o rumo'e aribövi jabesi örire suvuorovo'iröhe.

²⁹ O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atonövore. Ëhi jië'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'oho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

³⁰ O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jië'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ojuvo hujeji ëho majaho ruel'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

³¹ Röhu ijoho a jabesi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabesi jöënioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromo giagamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jië'e muoho vae'i ³² a'i göëro göhuni vavaenimorovoromo huë

baerovèli göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore.

5

Aji'ere raromo jijihol'iröhe jöhoje.

¹ God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemë hesi aboji harihu'e jëvaje ëhuni huhu ë'ajëhi jemë'o ëhi ë'onövore. ² Ëhi'oromo ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore. Ëhesi bëhoho Kerisoro no uehorovavuoromo nosi jöëni God-are örire suvore bojamirovoromo guomorovadeje. Guomorovamu God-ro uvadeje: Huro mabëhe ë'l'ëro ëhuro iae na huë mae jevajëjo. Kerisohu uehorovavuadëhi ëhi ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore.

³ O jemë God-are aribövie jëvaje ëhuni önö'e mahunö'e muoho nadi vaeromo ae gö jabesi bövioho bise'oho nadi ujuohëho'i ë'orego ëhuro ëhi jië'e mu sisë hesi jöho jemesiroho bogojio'i.

⁴ O mu sisë jöho simano rumo'e jöho ijo ijo'e atarue jö sisëho nadi atore. Atë'oho bogo mae-huje. A'i huë ma jöhemu God-are öroro atore.

⁵ Ave jö gavarujoho iae maeje. Ae rahu önö'e mahunö'e jijihë'oho o ae gö jabesi bövi bise'oho ujuohëho'i ë'l'ë'oho Keriso'oho God'oho muebejarue öri ari'eroho bogo va'oruomo'l'ë'e. Ae gö jabesi bövi bise'oho ujuohëho'i ë'arue hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue mueje.

⁶ Ëhi jië'e mu sisëho God-are jö bijönimarue ariböviohuro vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'ue mana bae hesijö. Ae göehu sareri'e jö

atoromo uëvë'oho: Bogo ëhioho jio'a'ajë uëvë'oho nadi ejëhore. ⁷ Ëhuni ëhi jië'e ariböviohu'oho gemuoroho nadi jijihore. ⁸ Urimoroho jemë'o ramoramo'ere raromonövarijeje. Jaruvoho jemë Badare aji'ere raromaruje. Ëhuni aji'ere raromaruje aribövieu raromo jijiharuëhi ëhi raromo jijihore. ⁹ Rabëni. Aji rovë'ohuro ëhuro mu maemu vaeromo jö maemu atoromo bövie bise'e avoho vaejaruje. Ëhuni aji'ero raromore. ¹⁰ Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego. ¹¹ O ramoramo'e mu aehu ma-imo vaejaruoho ëhi jië'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejago jaburo ëho garomo uvoruomo'iro: Nosi muoho sisë höjo. ¹² Iae ëhi jië'e muoho jabesi saginiëri vae'amaruoho javoje vëmunajoho jië'ego bogo atarue jöhoje. ¹³ Jabesi sisë aho'o gurihiro jiadoho aji va'orahoro jië'oho jabesi mu diehi jiajoho ë garuomo'ë'e. ¹⁴ Mu rabe va'orahore jië'oho iae aji'eje. Ëhuni noro God uehorovoromo jöe ioromo uvaruje:

Niavanuoho ri'öjëjo.

Guomanuoho i'ovëjo.

Ëhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajëjo.

¹⁵ Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharujo ëho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere. ¹⁶ Mu mae rovajoho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje. ¹⁷ Ëhuni nadi sisë'ioho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejoro Badahu nimajoho ëho avoho garomo baere.

18 Nadi vörö'e jovoho ue'ahego simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisërëjëvo'è'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego ëhuro simano mae jëvo'i. 19 Psalms surire jajivare jöho God rajahi'iröhe jöho Aru'ahuhu bojëmaje jöe gö gö iaruohe majahirovore. Dë vövöbajo'e aho'o God rajahiro mo ëhi jië'e jöho ionövore. 20 Vae majae huë mae o huë sisë rovë'oho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanövore.

Masurovë'e ariböviehu diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

21 Röhu Keriso mae uehorovaruje jëvaje ëhuni göëro gö hesi jöho ejahorovore.

22 Vaboroharo Badare jöëni jemesi baruoho ejëhore 23 rabëni hesi bëhoho baruoho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro bamavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajëhi ëhi baruoho vaboro jemesi simanoho jio'ame. 24 Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi ëhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jöho ejëho barëre.

25 O baruoharo jemesi vaboroho dë vövöbajo'e aho'obëhe uehorovëvore. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bojamirovoromo guomorovadeje 26 ëhuro ekaresiaho jovëro u'ovahuoromo hesi jöho majahuiromo ma-maemu avohavuoröhëni. 27 Ma-maemu avohavuego ekaresiaho aji mabëhe javuoröhego. I'o masu'iröhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho

no ëhi ma-maemu gemu javuego huro no hesi baejavuoröhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamuijadeje. ²⁸ Iae Kerisohu ekaresia uehorovavuadëhi ëhi baru ömo'ömoho jemëro jemesi vaboroho uehorovëvore. Uehorovëvoromo jemesi sino rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. Jemëhu jemesi vaboro rajëhijë'ohuro ëhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje. ²⁹⁻³⁰ Aho jabesi sinoho bogo bijönimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajëromomo muebejavuajëhi aëro jabesi sinoho ëhi avo'avoho mueberovarueje. ³¹ Vaboro'o baru'o jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Hu'o hi'iramumu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ³² Ëhi uvë'eje. Röhu ë jö hesi bëhoho uhuroho jö börömo börömeje. Ëjö hesi bëhoho naro uëve Keriso'o hesi ekaresia'o no gemuoho javuaje jöhoje. ³³ Röhu jemesi jöhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. O vaboro ömo'ömoho jemëro baruoho masijoho hö uehorovore.

6

Aboji harihu'o vëmu vavu'o diehi avoho raromö'iröhe jöhoje.

¹ O aboji harihu'oharo Badare jöëni vëmu vavu'o jabesi jöho ejëhore. Ëhi ë'ë'oho iae

maeje. ² Ĕhi jiĕ'e jögoroho God-are surire jajiv-
 oromo uvĕ'eje: Jasi vĕmoho vavuoho mae ue-
 horovĕvonĕjo. Ĕjĕho bĕrĕmo maego God-ro ĕ
 hesi viture uvadeje: Jaehu ĕ jĕ ejĕ'oĕho naro mae
 ajami'ejĕjo. ³ Ĕhesi bĕhoho uvĕ'eje: Vĕmu vavu'o
 mae uehorovĕvĕ'oĕho ĕhuro maho javo'iramu
 sa'are majae ĕgo'o hi'a'anuĕjo.

⁴ Rĕhu vĕmu vavu'oharo jemesi aboji
 harihu'oĕho nadi sisĕ'ioĕho avohĕvego dĕ
 vĕrĕnĕgo'iro. Nadi ĕhioĕho ĕ'i a'i avoho
 muebejĕvoromo Badare jĕho rĕjĕhirego heromo
 avoho raromobe va'oruomo'iro.

*Avare mu vaejĕharue aribĕvioĕhu'o jabesi
 simano vaejarue aribĕvioĕhu'o diehi avoho
 raromo'irĕhe jĕhoje.*

⁵ O ae gĕ jabesi muemu vaejĕharuje
 aribĕvioĕharo jemesi a masijo jabesi mu
 vaejĕ'iroĕho uvore: No Keriso-are mue
 vaejaruĕromo jabesi jĕho avoho uehorovoromo
 jemesi dĕ vĕvĕbajo'o uhohu'o ejĕhonĕvore. ⁶ Nadi
 ma-dĕemuĕho ejĕhorego jemesi masijohuro
 gĕromo uvo'iro: Mu mae vaejarujĕjo. A'i
 uvore: No Keriso-are mue vaejĕharuĕromo
 nadi bijĕnimo'i dĕ vĕvĕbajo'e aĕho'o mu ĕroro
 bojamiromo God-hu nimaje muĕho vaenĕvore.
⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muĕho vaejĕho'i
 Badare mue vaejĕharuĕromo dĕ sasohoromo
 muĕho vaere. ⁸ Uvore: Ae gemu gemu
 mu mae vaejĕ'oĕho Badaro suvuoroho mana
 bojamui'ajĕjo. No avare muemu vaejĕhĕ'oĕho o
 nosi nimoro mu vaejĕ'oĕho iae hesi hĕjo. Ae gemu
 gemu mana bojamui'ajĕjo.

9 O simano vaejaruje aribövioharo ëhi mu mae vaenövore. Jemesi mu aribövi jö sisë uëromo giagamëharujoho vonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuarue aribövi jabesi o nosi Bövioho iae ae gemu ö'idöre hijajëjo. Huro mu ariböviohu'o no'o ma-gemuoho uehorovavuae höjo.

Keriso-are ariböviehu ajamirovoromo niögu biriri'oho io'amoromo bijo buno baeromo Satan'o muorovo'iröhe uhu jöhoje.

10 Röhu aveho ijo tugoho'i jöho majëhi'ië'e. Bada'o gemu mae jioromo hesi darugo maho baeromo biririvore. 11 God-hu bojamuaje muorovo inömoho aho'o ujuohore Satan-ro sarerëmijego ëhuro biririvoromo riravo'irarije. 12 No bogo ma-a'oho muorovo'i a'i a iosiramuijê'e sisë aribövi masijohu'o muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramo'e mu muebejarue ariböviohu'o döre raromarue sisë ariböviohu'o vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jabu'o no muorovarueje. 13 Ëhuni God-hu bojamuaje muorovo inömoho aho'o ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'o muorovego biririvo'irarije. Ëhi muorovojuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

14 Ëhuni avoho riravore. Röhu a'o muorovo'ië'iroho götaho dë'ahore muoho titimo'iramu dë'ahoho bibivoromo ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu sisë'o muorovo'ië'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ëhuro eni jëvo'iro.

O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e niögoho vinebire ba'amo'iramu ehuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu maemu baeromo maemu ömorego ehuro eni jëvo'iro.

¹⁵ O a'o muorovo'ië'iroho hörü gudu ba'amë'ohuro ehuro mae nami juvo'a'anue. Ëhesi bëhoho Kerisohu huë mae bojamuajaje jö maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

¹⁶ O vëni ravë'e bijo vösö huotovaho'ië'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ë ejore riravoromo sugigivoromo vënoho duoroho'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-ro no ajamuijaje hö uvoromo hu mae uehorovonövore. Ëhi uehorovë'ohuro Satan-ro hesi vörö'e bijohuro bijëho'iramu bogo ejaho'aruje.

¹⁷ O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e simano bosöho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ehuro bogo nemavo'i mae javoröhego. Ëhesi bëhoho simanëro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramuë'e höjo. Ëhi uehorovë'ohuro ehuro Satan-are sisëho tugoho'iramu jemë bogo baejëvo'ë'e.

O a'o muorovo'ië'iroho kaejö ëgoho övëro ma'enoromo muorovo'anue. Ëhesi bëhoho God-are jö hesi Aru'ahehu bojamuijajoho ëhi ma'enoromo Satan'o muorovore.

¹⁸ Ëhi jië'e muoho vaejë'i majae ëhi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jöe gö gö ëninaminövore. Ëhi ë'irarije nune jioromo majae ëhi biririvore. Biririvoromo God-are aribövie aho'o jabesi jöëni ue-

horovore. ¹⁹ O nasi jöho ëhu'o uehorovore. Uarego naehu hesi jö a majëhi'ie'iroho huro jö maho bojemego naro bogo juhuonivë'e ma-sama'e majëhinövo'iro ëhuro jabumë hesi guri-hijë'e jö ma hesi bëhoho mae garomo heruomoröhe. ²⁰ Ëjö maho ae majëhi'irodego ëhuni na God-are ihoro jö majëhijaje ae jeve. Röhu na savoji gagore hije. Ëhuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ë jöho ma-sama'e majëhinövo'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

²¹ Röhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ë jöho jemë'o he'irarijego ëhuni Tychicus-ro ö'oromo majëhi'iramu he barë'aruje. Tychicus hu nosi huë baerovarue öeje. Hu Badare muoho birivoromo vaejajeje. ²² Ëaho naehu nugö'ö'ie'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ie'e.

²³ Röhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o jaburo nasi ö mueno'oho jemë ajëmijego jemëro God mae uehorovoromo huë mae raromoromo rajahirovo'irarijego. ²⁴ Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribövioho aho'obëhe God-ro huë baeromo ajëminövo'e'le. Ahia mino'e.

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa